

**KONWENCJA
RADY EUROPY
O ZAPOBIEGANIU
I ZWALCZANIU
PRZEMOCY
WOBEC KOBIET
I PRZEMOCY
DOMOWEJ**

Konwencja
Stambulska

BEZPIECZNI OD STRACHU
BEZPIECZNI OD
PRZEMOCY

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

JAKI JEST CEL KONWENCJI?

■ Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej jest najdalej idącą umową międzynarodową zajmującą się tym poważnym naruszeniem praw człowieka. Stawia sobie za cel zero tolerancji dla takiej przemocy i stanowi ogromny krok naprzód w czynieniu Europy i nie tylko bezpieczniejszym miejscem.

■ Zapobieganie przemocy, ochrona jej ofiar i ściganie sprawców to kamienie węgielne tej Konwencji. Zmierzają one także do zmiany serc i umysłów jednostek poprzez wezwanie wszystkich członków społeczeństwa, a w szczególności mężczyzn i chłopców do zmiany ich postaw. W istocie jest to ponowione wezwanie do większej równości pomiędzy kobietami i mężczyznami, ponieważ przemoc wobec kobiet jest głęboko zakorzeniona w nierówności pomiędzy płciami w społeczeństwie i utrwalana poprzez kulturę nietolerancji i negowania.

PRZEŁOMOWE FUNKCJE KONWENCJI

■ Konwencja uznaje przemoc wobec kobiet za naruszenie praw człowieka i formę dyskryminacji. Oznacza to, że państwa będą ponosić odpowiedzialność, jeśli odpowiednio nie zareagują na taką przemoc.

■ Jest to pierwsza umowa międzynarodowa zawierająca definicję płci. Oznacza to, że uznaje się teraz, iż kobiety i mężczyźni mają nie tylko płeć biologiczną, ale także, że istnieje społeczne pojęcie płci, które przypisuje kobietom i mężczyznom ich szczególne role i zachowania. Badania wykazały, że pewne role i zachowania mogą przyczynić się do akceptacji przemocy wobec kobiet.

■ Konwencja wprowadza katalog nowych przestępstw karnych, takich jak okaleczanie narządów płciowych kobiet, wymuszone małżeństwo, nękanie, przymusowa aborcja i sterylizacja. Oznacza to, że państwa będą musiały wprowadzić do swoich porządków prawnych nowe rodzaje przestępstw, które wcześniej w nich nie istniały.

■ Konwencja wzywa do zaangażowania wszystkich właściwych agend i służb państwowych w celu zwalczania przemocy wobec kobiet oraz przemocy domowej w skoordynowany sposób. Oznacza to, iż agendy oraz organizacje pozarządowe nie powinny działać samodzielnie, ale wypracować sposoby współpracy.

CZEGO KONWENCJA WYMAGA OD PAŃSTW?

ZAPOBIEGANIE

- ▶ zmiana postaw, ról płci i stereotypów, które powodują, iż przemoc wobec kobiet jest akceptowana;
- ▶ szkolenie osób pracujących z ofiarami;
- ▶ podnoszenie świadomości istnienia różnych form przemocy i ich traumatycznego charakteru;
- ▶ włączenie do programów nauczania na wszystkich poziomach edukacji materiałów dotyczących kwestii równości;
- ▶ współpraca z organizacjami pozarządowymi, mediami i sektorem prywatnym w celu dotarcia do społeczeństwa.

OCHRONA

- ▶ zapewnienie by potrzeby i bezpieczeństwo ofiar stanowiły główny cel wszystkich podejmowanych działań;
- ▶ ustanowienie wyspecjalizowanych służb wspierających, które zapewnią pomoc medyczną, jak również psychologiczną i prawną ofiarom i ich dzieciom;
- ▶ utworzenie wystarczającej liczby schronisk oraz darmowych, całodobowych telefonów zaufania.

ŚCIGANIE

- ▶ zapewnienie, że przemoc wobec kobiet stanowi odpowiednio karane przestępstwo;
- ▶ zapewnienie, by usprawiedliwienia kulturowe, oparte na zwyczaju, religii, czy też na tzw. „czynnikiach honorowych” nie stanowiły przesłanek dla akceptowania jakichkolwiek aktów przemocy;
- ▶ zapewnienie, że ofiary przemocy mają dostęp do specjalnych środków ochrony, zarówno podczas śledztwa jak i postępowania sądowego;
- ▶ zapewnienie, że organy stosujące prawo będą natychmiast reagowały na wezwanie pomocy oraz odpowiadały właściwie na niebezpieczne sytuacje.

ZINTEGROWANE POLITYKI

- ▶ zapewnienie, by wszystkie powyższe środki stanowiły część wszechstronnego i skoordynowanego zestawu polityk i oferowały holistyczną reakcję na przemoc wobec kobiet i przemoc domową.

KTO JEST OBJĘTY KONWENCJĄ?

— Konwencja obejmuje ochroną kobiety i dziewczęta, pochodzące z różnorodnych środowisk, bez względu na ich wiek, rasę, religię, pochodzenie społeczne, status migranta, czy orientację seksualną. Konwencja uznaje, iż istnieją grupy kobiet i dziewcząt narażone na większe ryzyko bycia doświadczonymi przemocą i w związku z tym państwa muszą zapewnić, by ich szczególne potrzeby zostały uwzględnione. Konwencja zachęca także państwa do stosowania jej postanowień wobec innych ofiar przemocy domowej, takich jak mężczyźni, dzieci i osoby starsze.

JAKIE CZYNY KRYMINALIZUJE KONWENCJA?

— Konwencja wymaga od państw-stron kryminalizacji, czy penalizacji następujących zachowań:

- ▶ przemoc domowa (fizyczna, seksualna, psychologiczna, czy ekonomiczna)
- ▶ nękanie;
- ▶ przemoc seksualna, w tym gwałt;
- ▶ molestowanie seksualne;
- ▶ wymuszone małżeństwo;
- ▶ okaleczanie narządów płciowych kobiet;
- ▶ przymusowa aborcja i przymusowa sterylizacja.

— Konwencja wysyła jasny sygnał, że przemoc wobec kobiet i przemoc domowa nie stanowią kwestii prywatnych. Wręcz przeciwnie, dla podkreślenia, że szczególnie traumatyczne skutki mają przestępstwa popełnione w rodzinie, surowsza kara może grozić sprawcy, dla którego ofiara jest małżonkiem, partnerem albo członkiem rodziny.

W JAKI SPOSÓB MONITOROWANA JEST IMPLEMENTACJA KONWENCJI

— Konwencja ustanawia mechanizm monitoringu w celu oceny, jak dalece jej przepisy są wdrażane w praktyce. Ten mechanizm monitoringu składa się z dwóch filarów: *Grupy ekspertów ds. działań na rzecz zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej* (GREVIO), niezależnego ciała eksperckiego i *Komitetu Stron*, ciała politycznego, składającego się z oficjalnych przedstawicieli państw-stron Konwencji. Ich ustalenia i zalecenia pomogą zapewnić zgodne z Konwencją działania państw i zagwarantować ich długoterminową skuteczność.

www.coe.int/conventionviolence
conventionviolence@coe.int

Préms 080715

POL

www.coe.int

Rada Europy to wiodąca na kontynencie organizacja praw człowieka. Ma 47 państw członkowskich, w tym 28 członków Unii Europejskiej. Wszystkie państwa członkowskie Rady Europy przystąpiły do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, traktatu stworzonego po to, by chronić prawa człowieka, demokrację i rządy prawa. Europejski Trybunał Praw Człowieka nadzoruje implementację Konwencji w państwach członkowskich.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE